

— Anul IV —

— No. 4 și 5 —

Maiu și Iunie 1927

SOLIDARITATEA

REVISTA
CORPULUI
DIDACTIC
Jud. SOROCA

Redacția D-l Brin Principesa Elisabeta
— Administrația str. Poetaș No. 6 —

Publicație din colecția Periodice Naționale Vechi
„Moldavica” Biblioteca Națională a RM

Sumar :

- Semicentenarul Independenței* - Gh. N. Gâscă
- Munca profesională determinată de conștiință* - - - Vasile Loghinescu
- Domnul X* - - - Ragaini
- Visul din școala și realitatea în viață* - - - C.
- ✓ *Raporturile între educator și copii* Anat. Maximeluc
- ✓ *Conferințele noastre* - - Ateneist
- ✓ *Darea de seama a Comitetului Asociației învățătorilor din Soroca pe 1926* - - - *
- Desemnul și caetele model* - C-tin Cioban
- Către colegi* - - - Un membru în comitet
- Ziare pentru Basarabia* - - Gh. Gâscă ✓
- Moravuri—Cu prilejul unui serbări* - - - Ghenu
- Serbarea școlară liceului de Fete „Domnița Ruxanda”* - Spectatori ✓
- Moartea protoiereului Ioan Stoianov* - - - I Loghinescu
- C. Sandu-Aldea* - - - Gh. Stanescu
- Cinematograful Ateneului Popular Soroca în anul 1927* - P. Bacalâm ✓

SOLIDARITATEA

Organul Asociației corpului didactic din jud. Soroca
Apare lunar sub îngrijirea Comitetului

ACTUALITĂȚI:

Semicentenarul independenței.

O jumătate de secol s'o împlinit decând hăbuitul tunurilor dealungul hotarului de sud al țării vesti în lume că România a rupt lanțurile vasalității otomane, declarându-se de sine stătătoare între națiunile lumii.

Un asemenea fapt, după veacuri de umilință națională, nu are numai importanța ce i-o sporește cei cincizeci ani trecuți, decând o viață nouă de demnitate și îndreptățită mândrie națională, a luat locul uneia de asuprire și umilință. Căci ce este o jumătate de secol în viața de mii de ani a unui popor. Actul declarării independenței din ziua de 10 Mai 1877 are o însemnare mai adâncă și învățăminte pilduitoare pentru sfortările dela cari se așteaptă viitorul trainic al unui popor intrat într'o nouă fază a dezvoltării sale. El înseamnă înfruntarea unor evenimente, cari covârșeau puterile statului nostru crud, deabea încheșat; o voință neînfrântă în urmărirea stăruitoare a unui ideal; o intuiție limpede a împrejurărilor și o încredere curajoasă în vitalitatea rasei noastre, care a stăruit neclintit între aceleasi hotare, sub acelaș cer și soare atâtea veacuri împotriva tuturor furtunilor zguduitoare ale istoriei.

Căci: o armată decurând încheșată, care număra deabea 16 regimente, dintre cari opt de miliție, cu un armanent neîndestulător și neîncercată în lupta de peste două secole; o complexitate lipsă de resurse bănești, fără cari nu se poate concepe un războiu, bugetele țării încheindu-se cinci ani deiarândul cu difiците cari atinsese suma îngrijitoare pe atunci de 38 mii lei; o lipsă complexă de unitate de vederi, nu numai între taberile politice, dar chiar în sânul partidului ce-și luase răspunderea declarării războiului, ceci numai I. C. Brăteanu și M. Cogălniceanu se

găsea de aceeaș părere olături de Capul Statului, marele Carol I; o fățișă împotrivire a statelor vecine, cărora nu le convănea atitudinile emancipate ale României—împotrivire care era și a marilor puteri europene, interesate să cruțe Turcia „omul bolnav” al Europei, atât de necesar echilibrului vechiului continent,—iată împrejurările în care se aruncă pentru țara noastră, în cea mai și nesigură clipă din întreaga ei istorie, sorții războiului.

Și totuși România ridică mânușa provocăției turcești, pentru a dovedi, prin jertfe de sânge, popoarelor ce nu ne cunoșteau, sau ne ignorau, că virtuțile sărămoșești ale celor două popoare zămeslitoare ale neamului nostru, sunt vii, sunt întregi—nealterate.

Războiul victorios dela 1877, care consfințește independența proclamată de sfatul țării, reprezintă pentru statul nostru în primăvara vieții sale, un strălucit succes sub toate formele: sub cel politic, ne impunem voința de-a hotărî înșine și potrivit nevoilor noastre, soarta ca națiune; sub raportul militar și mai evident, salvăm dela dezastru armata imperiului rus, măcelărită la Plevna de trupele lui Osman Pașa, chemați fiind,—după ce fusesem refuzați desprețuitor,—de însuși marele Duce Nicolae, iar prin faptele de arme la Grivița, la Plevna, Smârdan și celelalte localități, prin „botezul de foc” și sub comanda Domnitorului Carol, după însăși expresia împăratului rusesc, a ridicat o țară mică peste-o mare împărăție”.

Lăsând la o parte opera de nedreptate ce ne-o impune aliatul salvat, prin luarea Basarabiei, nedreptate repetată sub alte forme și cu ocazia marelui războiu, suntem datori cu tot cadrul îngust ce-l avem la dispoziție în paginile revistei noastre, să facem câteva constatări și să scoatem la iveală învățămintele de rigoare.

Cu războiul independenței se închide seria de mari evenimente, cari aveau menirea să le pregătească pe cele dela 1918. Viziunea marilor bărbați de stat Români, a fost și de astă dată împedecă. După acest războiu nu se vorbea decât de lipsurile ce ni le constatam, de „Plevna internă” care trebuie cucerită, pentru a fi pregătiți la sunarea marelui ceas al destinului nostru. Și cu toate patemiile, nobile în intenția lor, cu care oamenii politici în nerăbdarea și dorința de mai bine se observau și se controlau fără cruțare, în viața lor politică, un progres simțitor, sub toate raporturile, s'a realizat în țara devenită liberă, progres recunoscut și de străini și de spiritul nostru obiectiv. Numai cine privește lucrurile în perspectiva timpului, a greutății cu care se poate în-

lătura o înertie seculară, ca și a săraciei mijloacelor și umane și materiale, poate fi drept în această apreciere.

România liberă a devenit Piemontul neamului spre care a gravitat continuu spiritul românismului. Individualitățile mari ale neamului din provinciile subjugate, neadaptabile unor regimuri silnice și nefirești, au găsit adăpost sub cerul liber al Patriei, ocrotitoare, liberate, contribuind cu puterile lor la sporirea patrimoniului spiritual al neamului și la pregătirea duhului național cu care trebuia să spulbere odată hotarele nedreptăților istorice.

Basarabia ne-a trimis spiritul ei de răsvrătire și protest împotriva Tarismului prin Hasdeu, Russo, Donici, Sterea și alții; scâpați din temnițele Seghedinului. Aceștia au ținut, prin prezența Transilvania prin Cosbuc, Slavici, Iosif, Ghendi, Goga și alții lor, mereu vie conștiința datoriei vechiului regat și hotărîrea de a căuta mijloace, pentruca pe deasupra hotarelor blăstămate să domine acelaș spirit românesc—o inimă, un gând, acelaș ideal.

Această misiune a îndeplinit-o în vechiul regat „Liga Culturală”, organizație sub steagurile căreia s'a adunat tot ce e suflet românesc încrezător în destinul norocos, ca și în puterile și virtuțile active ale poporului nostru. Iar în teritoriile înstrăinate, societăți cu „Astra” din Ardeal și din Bucovina, deși lipsite de libertatea trebuitoare, făceau acelaș lucru. În Basarabia, spiritul național, treaz din 1905, primea însuflețire din atmosfera culturală a Iașilor. Încât se poate spune că încă înainte de 1918, sufletul neamului nostru se mișca în acelaș ritm iar evenimentele din regat erau urmărite cu încordare de frații de peste hotare. Războiul bolcanic și expediția din Bulgaria din 1913, în care se înscrise voluntari ardeleni, în frunte cu aviatorul Vlaicu, expediție terminată prin Pacea dela București, însemnu un strălucit succes al diplomației române. Entuziasmul, până la dilir provocat în suflarea românească și din Basarabia, dar mai ales în cea din Ardeal, pusese pe gânduri pe d-nii dela Pesta și pe diplomații Vienei. Bucuriile și durerile vechiului regat începuse să devină ale neamului întreg.

Încât, se poate spune pe dreptate că, fără o Românie tare, liberă și în deplin progres, rod al faptelor mari care se încheie cu tratatul dela Berlin, după războiului victorios dela 1877, care ne-a adus regalitatea și consolidarea politică și economică din cei patruzeci și unu ani de pace, unirea cea mare n'ar fi fost realizată așa cum o avem azi.

Este un prim învățământ și un act de dreptate, care trebuie restabilită pe seama oamenilor de stat și a generațiilor de după

1877.—Ele au tins puternic către ultima fază a idealului către care un popor cu o vechime de aproape trei mii de ani pe aceste pământuri, aspiră instinctiv, der stăruitor: sfânta, dumnezeiască libertate între granițele străvechii Dacii.

Și azi, când intrăm în faza a doua a vieții noastre specifice în realizarea progresului la care popoarele sunt chemate, ultimul învățământ trebuie mereu repetat generațiilor ce primesc sfântă moștenire în statul nostru abeu încheșat.

Poporul român este opera tenacității și vredniciei sale; viitorul ce tinde să și-l asigure trebuie așteptat numai la virtuțile sale de rasă: patriotism, curaj, încredere în sine, muncă răbdătoare, justiție și credință în D-zeu.

Vom fi astfel vrednici de strămoși.

Gh. N. Gâscă.

EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT:

Munca profesională determinată de conștiință.

Orice muncă este determinată de un scop urmărit pentru realizarea unui mijloc de traiu. Scopul urmărit este cel mai puternic stimulent în orice muncă. Și se înțelege ușor ce stimulent puternic poate fi un scop așa de puțin legat de interese proprii săvârșirii unei îndepliniri oarecare.

Roadele muncii în genere atârnă de interes, factorul determinant al muncii.

În alegerea unei profesii nu totdeauna preferințele sunt determinate de înclinări personale, sau de interese mai înalte, ci de singurul avantaj: câștigul. Iar când cineva prin muncă urmărește un câștig, nu se interesează de felul muncii, nici de valoarea ei, ci numai de scopul care-l va realiza prin ea; se înțelege, nu un scop de valoare altruistă, ci un scop absolut egoist.

Așa fiind, nu se va ține seamă nici de plăcerea pe care un fel de muncă și-o dă, nici de alte considerații. În majoritatea cazurilor fiecare muncește și fiecare privește munca ca o sarcină ce trebuie îndeplinită în vederea realizării unui scop exterior, material.

Dacă în locul acestui scop exterior, s'ar pune o trebuință —interioară—trebuința ce o simte, sau ce trebuie s'o simtă fiecare, pentru un anumit fel de activitate,—atunci n'ar fi oameni plictisiți de muncă și de viață.

E o mare deosebire între ceea ce se face din motive exterioare, impuse din afară și ceea ce se face din motive, din trebuințe lăuntrice.

Și cel mai mare succes într'o muncă nu-l are acela care pune toată râvna spre a atinge un scop care nu-l pasionează, ci acel ce muncește pentru a desfășura o activitate care stăpânește cu cerințele ei toată ființa sa!

Și animalele muncesc în vederea unui scop. Dar care-i deosebirea între munca omului și a animalului?

Omul muncește dintr'un imbold interior, dintr'o trebuință lăuntrică; animalul muncește impunându-i-se din afară. Ceea ce este rezultatul unui interes interior, unei trebuințe—are valoare, iar ceea ce vine din afară este artificial.

Acum, cum să facem ca munca noastră să fie întotdeauna expresia unei trebuinți proprii, lăuntrice, nu impusă?

Să căutăm să satisfacem totdeauna imboldurile noastre interioare, și vom ajunge să muncim numai din propria noastră dorință de a munci. Adeseaori auzim despre oameni cari nu pot suferi o anumită ocupație și totuși o fac. Ei fac ceea ce este impus de alții, nu ceea ce e pornit din propria lor dorință,—dintr'un imbold lăuntric. De aici și rezultatele sabe ale unei asemenea munci.

Acum să ne referim la cea mai înaltă muncă, la munca de învățător. Și o numesc cea mai înaltă, pentru că nu poate fi vorba aici de o activitate mecanică, nici de o activitate fără scop bine determinat, și cu atât mai mult nu poate fi vorba de o activitate ce urmărește câștigul în sensul material al cuvântului.

Munca de învățător cere mai întâiu o mare dragoste de copii, apoi o complectă abnegație, în sfârșit cere o moralitate cu mult mai înaltă decât orice alt fel de muncă, căci nu poți fi model, dacă nu ești absolut moral.

Și acela e cu adevărat moral, care nu poate să facă nimic ce nu ar putea servi de exemplu lumii întregi.

Să medităm puțin asupra acestui punct!

Dar să vedem cine se face învățător.

Se fac învățători aproape toți acei ce nu pot să studieze mai departe, sau nu pot să se facă altceva.

La școlile normale nu vine anume tineri cari simt o vocațiune cătră misiunea de învățător, (las'că în această vârstă nici nu se poate vorbi de o asemenea vocațiune) ci vin fiind atrași de avantajii materiale.

Apoi se transferă dela alte școli secundare la școala normală toți desmoșteniții—fie eliminați, fie lăsați repetenți, și nici de cum fiind ademenit de vocațiunea de învățător.

Și pedeeasupra, acei cari au cea mai grea răspundere, sunt și mai rău remunerați. Ar trebui ca nimeni să nu aibă mai multă cinste și mai complectă remunerație, ca acești învățători atât de puțin socoliți astăzi, pentru că ei sunt acei cari țin în mâinele lor întregul destin al Țării, prin sufletul care trebuie să-l creeze miilor de copii ce le trec prin școală, pentru ca pregăliți să fie dați neamului ca oameni conștienți de rolul lor.

Astfel, alergând la o situație care nu surâde, dar având un drum mai sigur și puțin sinuos, mulți, dintre ei își greșesc calea. Mulți, dintre ei fac să se piardă o viața a lor și fac să sufere și mulți alții, pierzând mai mult decât pot realiza drept câștig Misiunea se transformă în corvoadă.

Acesta e rezultatul pe care-l dă o alegere greșită a unei cariere, rezultatul unei munci ce nu e proprie dorinței lor, dar e muncă impusă de împrejurări streine de aspirațiile lor. Și pe cât e greu sa faci asifel de muncă cu rezultate aproape negative, slabe, pe atât e de ușor să faci munca ce pornește din propriata simțire, provenită din o trebuință lăutrică, acea muncă care să reprezinte ființa ta întreaga cu toată puterea ei.

Se crede de unii că s'ar putea creia plăcerea și atașamentul de o ocupație, care ți-o alegi la voia întâmplării.

Dar se înseală și nu vor să vadă că realitatea e cu totul alta.

Să vedem ce a făcut un învățător cu felul lui de a munci, fără să aibă și puterea aceea înterioară care să-i dea succesul.

Așa fiind împrejurările, școala dacă a modelat mintea puțin, n'a modelat abso-ut de loc caracterele și pornirile.

Școala de azi poate deprinde pe copii numai să cunoască ce e scris în cărți, dar nu să-i obicinuiască a prinde rostul lucrurilor adevarate. Nu-i deprinde a pune adevărul la baza acțiunilor.

Școala nu-i în stare să formeze caractere morale la copii.

Școala a făcut un idol nou—învățatură, fără să creeze o trebuință nouă—dorința de a ști și a cerceta adevărul.

Și cauza tuturor este—lipsa de conștiință în alegerea unei profesii. Aceasta e cunoscută de toți.

Nu-i lipsă de conștiință când îți faci orele în mod mecanic fără să te întrebi cât ai realizat prin acele ore întrebuințate?

Nu-i lipsă de conștiință când stai într'un sat sau oraș mai mulți ani, uneori jumătate de viață și nu realizezi nici un progres în locul acela? Nu-i lipsă deconștiință când copiii, după ce au părăsit școala ta, se iută la tine cum îți pierzi timpul degeaba și Zic: „Dece o mai fi făcând școală când eu nu mă simt mai deosebit decât alții cari nu au făcut-o? Pentru ce și-o mai fi pierzând vremea cu ea când nu este cel mare lucru!”

Nu-i numai învățatorul vinovat de acele urmări rele ale școlii.

Sunt deopatrivă vinovați și nimeni mai mult—și Statul, și profesorii ce pregătesc pe învățător, și învățătorul, pentru că toți au înșelat și înșeală conștiința lor, și a voit să facă un lucru pentru care nu simțesc atracțiune.

În loc de aceasta, mai bine să se inspire dragoste de învățatură, dragoste de neam, dragoste de umanitate, dragoste de progres.

Iar aceasta se face numai prin sufietul care se dă sufletului celor mulți, prin abnegația desăvârșită pe care o are orice om dornic de o muncă.

Aceste gânduri am crezut necesar să le spun tuturor acelor ce cred că și-au îndeplinit rolul când au săvârșit o muncă mecanică și au răspuns în mod corect unei forme cerute, ceea ce nu constituie o muncă adevărată, ci un fel de a fi ocupat.

Munca adevărată te captivează, te înalță, te robește în acelaș timp.

Ea e darul celor chemați pentru ea, nu și al celor ce se duc către ea, fără să se întrebe dacă se potrivește cu modul lor de a fi sau nu, dacă e vreo afinitate, între munca aceea și sufietul lor.

În aceste rânduri am mai dorit deasemenea să pun înaintea învățătorilor tineri o concepție mai înaltă despre rolul lor de apostoli.

Acei cei vor să îmbrățișeze cariera de învățător, trebuie

mai întâiu de toate să se cerceteze pe ei înșiși, dacă simt o vocațiune către această misiune înaltă, dacă sunt pregătiți pentru această muncă, dacă se simt în stare să se sacrifice în slujba acestui ideal.

Vasile Longhinescu.

PAGINI DE IMPRESII.

Domnul X

In amintirea unei
intrigi — în școală

Domnul X e un bun profesor, bine cunoscut ca om de ispravă de foarte multă lume, un om care are face, cum adesa se spune, cinste ori și cărei profesioni.

O viața întreaga și-a căutat să-și îndeplinească serios datoria sa de dascăl și atâția copii au devenit oameni cuminiți sub impulsziunea cuvântului său.

Cu câtă plăcere e ascultat Domnul X, când vorbește elevilor de pe catedră de trecutul acestei țări, de nevoile noastre românești, când ridică în slavă pe acei domnitori cari și-au îndeplinit îndatoririle față de țară cu eroism și cu sfințenie.

D-și urăste cu putere trădătorii de neam și îi zugrăvește înfierându-i cu toată asprimea vorbei sale. Face apoi neconștient apel la copii săi școlari, ca atunci când vor deveni cetățeni să slujească țara lor cu credință, căci omul e trecător singur, nur-ai faptele sale rămân. Fie-care acțiune chier neînsemnată a noastră, contribuie în bine sau în rău la construcția societății în care trăim. Noi suntem celule de organizație ale acestei țări și cu cât celulele vor fi mai puternice, cu atât patria, va fi mai întărită. Și această întărire va spori cu conștiințozitatea, ce vom dovedi în îndeplinirea acelor îndatoriri.

D-l X e mult iubit de elevi. Ei se gândesc cu jind, de ce oare acest om nu ajunge vre-odă dată ceva în această țară, să stăvilească imoralitatea, care pătrunde, pătrunde mereu

în toate părțile. Căci bieții copilași aud mereu vaetele părinților lor. Aud plânsetele lor zilnice din cauza relelor sociale ce-i apasă. Cum acei cari sunt puși să gospodărească orașele sau satele se îmbogățesc văzând cu ochii. Cum acei cari sunt aleși ca reprezentanți, fac afaceri jocosnice cu ocazia acestei înalte activități ale lor. Cum politicianii noștri, cari ar trebui să fie pilde continue de acțiuni dezinteresate și de nobile avinturi, sunt demagogi în scopul de-a adormi atențiunea poporului, spre a se folosi de toate ocaziile de îmbogățire, ce le dă averea statului rău păzită.

Ei văd cum părinții lor nu pot apuca căile cinstite ale vieții din cauza politicianilor și rog neconținut pe Dumnezeu să ajute pe Domnul X, ca să devie o dată mare în această, țară, ca el să ne aducă adevărata dreptate, aceia despre care le vorbește mereu, mereu.

Și zic ei, Domnul nostru X, profesorul nostru fără prihană, e sigur că nu va putea suferi să mai dănuiască în jurul său ast-fel de mesuferite răutăți și le va strivi. E prea energic, prea cinstit, prea iubitor de frumos și de dreptate pentru ca să le sufere!

Atâția ani de apostolat de pe catedră—cu agerimea minții sale, pusă mereu în serviciul amintirilor istorice—au făcut din Domnul X un elegant povestitor. Și ce limpezi își desfășură gândurile în conferențele ce le ține adesa, descriind întâmplările trecutului nostru cari ne-au întărit ca națiune, biciuiește viciile, egoismul, necinstea conducătorilor de astăzi, cari îngreună propășirea acestui neam. Și cuvântările sale au făcut cu încetul ca Domnul X să se prenumere între acei cari luptă pentru înălțarea conștiinței acestui popor. Și cu câtă plăcere merge lumea de-al asculta de ai sorbi cugetările sale. Cu câtă speranță în fine nu plecau mulți de la aceste prelegeri, că va veni odată omul, care să salveze neamul de pe căile rele, pe care'l duc toți nechemații, ce ajung acum prea adesea la conducerea treburilor publice.

Negreșit Domnul X va fi printre aceia.

Dar într-o bună zi minunea par'că vrea să se înfăptuiască Domnului X i se încredințează o frumoasă situație în învățământ. N'a fost atunci o mai mare sărbătoare sufletească, pentru acei care'l cunoșteau de la înălțimea catedrei sale. Un om de ispravă care o viață întreagă și-a îndeplinit atât de bine datoriile sale va sfinți și locul unde este acum așezat!

Dar ce ciudat lucru, ajungând în fine mare Domnul X nu

mai este Domnul X. O dori oare să ajungă, și mai mare, o fi chibzuind Domnia—Sa oare, că nu poate să ajungă în adevăr mare, de cât servind politicianii și mai mărunți și mai mari, căci acum ei l'au pus în acest loc de cinste? O spera poate că mai târziu să-și îndeplinească amănuntele programului, ce toată lumea cunoaște că'l are?

Conștiința sa însă de om atâta vreme cinstit îi dojeneste. Ea îi spune, că ceea ce face acum e o înjosire a sufletului său, că purtarea sa însemnează o pierdere definitivă a caracterului său admirat de toată lumea, că intră pe această cale în rândul turmei despre care a vorbit mereu, mereu, cu un dispreț fără de margini.

Demonul dorinței de parvenire, ce dormia în el, în colțul tainic al ființei sale animalice, îl sfătuește zicându': omule, ai familie, trebuie să o ajuți, ai atâtea greutați în viață, poți să salți deasupra lor, numai dacă'i prinde momentul. Vei ajunge pe această cale departe în lume și fiind puternic nu'ti va mai număra nimeni greșelile de—conștiință. Privește puțin în jurul tău. Ajuns însă mai sus dacă vei mai voi vei putea umbra după himera visurilor tale.

Și astfel Domnul X în loc de-a cârmui răul ajunge a fi cârmuit de el. Iată-l intrat și dânsul în același angrenaj al răutății, legat de mâini și de picioare. Iată-l cum joacă, cum i se cântă; cum vorbește, cum scrie, cum râde cum i se spune; cum face tot ce trebuie, ca să servească Marele demon al politiceii, ce ne cârmuește din nefericire pe drumii șerpuitoare de-atâta timp.

Să fi avut oare dreptate unii dintre colegi, cari nu aveau încredere în Domnul X? Să fi pătruns oare aceștia ascunzăturile tainuite ale sufletului său, pe care par'că nici Domnul X nu'și le pătrunsese? N'ar fi de mirat, căci prea puțină lume se cunoaște pe sine însuși!

Dar ori și cari ar fi cauzele ce au adus o astfel de deziuzie nu se poate de cât plânge dispariția profesorului X.

Și e atât de trist că'n țara aceasta nu se pot selecționa valorile de conducere numai în funcțiune de progresul ce se poate aduce în societate de fie care în mediul activității sale!

Așa în cazul de față corpul profesoral n'are nevoie de-a fi purtat pe căi piezișe spre—ași îndeplini îndatoririle sale.

Școala cu a ei învățători e isvorul de lumină, care se revarsă luminând căile viitoare ale țării.

Și dacă lumina se va strica, cine va mai putea lumina?
 Și toată stricăciunea ne vine din ast-fel de molipsiri!
 Oare Domnul X nu e o pildă tristă de imoralitate la cel
 mai înalt grad și elevilor săi și poporului cari au ascultat
 prelegerile sale?

Ragainti.

Foi de carnet—găsite...

Visul din școală și realitatea în viață.

Surdălnicia a dispărut depe fețele elevilor de ieri. Un zâmbet de mulțumire se vede pe fețele palide a învățătorilor de mâine. În ochii fiecăruia se poate citi o hotărâre, mai bine zis un entuziasm de a o porni cât mai repede spre viață.

Sunt sigur că fiecare din ei împreună cu mine, ne făuriam viitorul pe temelii bine întărite.

Nici nu mai încapea îndoială că eram hotărâți să ridicăm țara pe picioare și cine știe!... poate că până acum ne ajuta Dumnezeu să ne realizăm visul macar a 10-a parte, dacă împrejurările în cari lucrăm ar fi ținut fără șovăire spre ideal.

Era firesc să fie așa, căci băieții, deși horopsiți de-atâtă muncă, eram încă tineri și nu ne loriserăm cu capetele de pereții vieții.

Citiserăm fabuda „Lebeda, știuca și racul”, dar credeam că-i un episod vechiu de tot, ce-a fost trăit în lumea anarhistă, o credeam îngropată alături de Crâlov, fie-i țărâna ușoară.

Mă rog, eram idealști din tăpi până'n creștetul capului. Imi aduc aminte, apoi de ultima seară, ce-am petrecut-o cu bunii noștri profesori.

Câtă bucurie și entuziasm mi-au mai rămas încă și-acum în inimă!

Toată vara, după aceea eram cu gândul numai la începerea anului școlar, pentru:a să-mi văd împlinit visul de-atâta amar de vreme.

Imi era bucurie din caleafară, deaceea imi venia să-i

sărut pe toți juru-mi, îmi păreau toți buni cași scumpii noștrii educatori, cari ne-au sădit sentimentele frumoase în suflet.

Toate mergeau strună. Bunui nostru Revizor, ne lămurii că trebuie să mergem la Iași unde va fi de față, ca să ne alegem locuri în învățământ, Ce bucurie!... Nu ne mai păsa nici de cei câțiva gologani, ce-i luaserăm de-acasă, căci erau întrebuițați în drumul spre ideal. Sărmanii de noi, nu știam că pe urmă vom aștepta mult și bine până-ce-i vom vedea ca să-i putem întrebuița chiar în drumul vieții de toate zilele!...

În sfârșit plecăm la Inspectorat, căci așa era porunca. Am găsit și Inspectoratul. Acolo văd tineri mai mulți decât am crezut eu de-acasă. Mă gândiam ca trebuie să fie din alte județe, căci nu-i cunoșteam. Chiar așa și era.

Îl întâlnesc și pe D-l Revizor cu geanta la subsuoară, umflată de hârtii.— „Sărmanul D-l Revizor, multe mai are pe capul lui! Îmi zic în minte. Am trecut de vreo două ori prin strungă: odată am prezentat actele, iar a doua oară ni s'a făcut vizita medicală. În sfârșit mai mergem și a treia oară. Era vorba să ne alegem câte un post, cu tot dinadinsul, locul însă să nu fie ocupat de altu', așa spune și'n lege.

— „Ce loc vrei D-ta, domnule?“, Sunt întrebat.

— „B.“, îi răspund.

— „Da de unde d-le B., dacă nu-i publicat vacant?‘

— „Domnule! dar pentru Dumnezeu, în B. esie un post liber, d-v trebuie să știți. Am vorbit cu d-l Director de-acolo,“ răspund eu.

— „D-le, te rog să-ți alegi alt post, căcî B. nu s'a publicat liber!‘

— „Domnule, nici nu mă ajunge mintea ce post să-mi aleg, căci is publicate numai aceie mai rele depe suprafața globului!‘

— „Nu mă privește!‘ Dacă nu vrei, atunci iscălește că refuzi de-a ocupa post!‘

Da! scurt și cuprinzător!

— „Cum să refuz? Îmi ieau atunci G, cu 19 elev, fără locul, fără combustibil și fără a putea găsi o casă unde să-mi pot ținea oasele calde, macar un an din viața asta a noastră legată cu ață.

— „Oare, dece nu s'au publicat vacant posturile cele mai bune?‘

De-abia acum încep să-mi dau seamă....

Mă doare capul când numai mă gândesc și mereu, în fiecare sesiune de transferări, rana sufletului meu, se deschide, căci acolo am rămas și azi.

Sunt mai mulți ani de când visurile mele de școală au primit așa de repede botezul dușului rece al realității; sunt deci câțiva ani de când entuziasmul meu tineresc a fost crud brutalizat de nedreptate. Și ori de câte ori vorbe calde și îndemnuri frumoase caută să-mi răscolească sufletul, cineva din conștiință răspunde.

Acestea, d'lor, sunt vorbe.... Dar am vrea în schimb fapte și mai ales dreptate și cinste....

c.

PEDOLOGICE.

Raporturile între educatori și copii.

Educația presupune dezvoltarea spiritului individului și nici într'un caz înzestrarea viitorului cetățean cu mijloace necesare ușurării mersului lui pe calea vieții, și ocupării unui „loc bun” în viață.

Noțiunea cuvântului „educație” nu trebuie confundată cu „instrucția” și nici cu „dresajul”.

Prin educație se dezvoltă acel ceva nepipăibil ce formează adevărata bogăție a unui om. Ea pune creierul în mișcare, nu-l încarcă cu cunoștințe gata prelucrate. Educația presupune o creațiune personală, nu repetarea celor date. „Căci mai mult valorează un ignorant, care a păstrat puterea de gândire, de cât un om instruit, care a rămas în cercul strâmt al științei sale și care este incapabil de a găsi ceva prin sine însuși”*)

De la sine se înțelege că iubirea și încrederea trebuie să aibă o parte cât mai vie în educație. Respectul vine din iubire și încredere. Dacă copilul iubește, atunci are loc stima și dacă are o încredere deplină în educatorul său, atunci îl respectă pentru motivul că i-a sădit această încredere. Inșă

*) Botureanu—Curențe pedagogice.

părerea, că pentru buna reușită a educației copilul trebuie să aibă frică*, deci trebuie folosită pedeapsa ca stimulent, mintea adevăratului educator n'o poate înțelege. Dacă copilul iubește și respectă pe educatorul său, nu poate să aibă frică de el, și dacă va avea-o, atunci îi lipsește și iubirea și respectul. Să rămânem la frică, la cel din urmă dintre instinctele ce se găsesc în copil—spre a-l educa?

Dar frica s'a născut în om din instinctul de conservare. Ceeace nu este plăcut, ceeace ne produce durere de aceea avem frică, aceea o înlăturăm.

În vina educatorului stă orice greșală comisă de copil. Greșala se îndreaptă nu prin pedeapsă, ci prin schimbarea mijlocului de educație „Un defect nu poate fi decât rezultatul unei rele educațiuni*”).

Să înlăturăm o concepție atât de falșă. Spre o adevărită a celor spuse mai sus, aducem cele gândite de marele cugetător L. N. Tolstoi, care spune: „Acel care își iubește misiunea va fi bun învățător; acel care iubește copiii va fi mai bun de cât acela care a consultat toate cărțile și revistele pedagogice; iar acela care își iubește misiunea și copil, acela va fi un învățător excelent“.

Iubire, mai multă iubire! ceeace spunea și Isus, iată ce trebuie să punem la baza raporturilor dintre educator și copil. Și fiindcă aceasta s'a repetat până la banalitate cum putem să mai stăruim asupra ei?

Anat. Maximciuc.

Iuv. șc. Cot.

PAGINA ATENEULUI.

Conferințele noastre.

În numărul trecut s'a făcut darea de seamă a activității Ateneului nostru. Vom căuta de astă-dată să facem rezumatul unora dintre conferințele ținute în acele luni, spre a scoate în relief mai bine activitatea acestei asociații Sorococene de cultura.

*) Butureanu—Curentc pedagogice.

În ziua de 16 Ianuarie, Preotul Profesor Vl. Bjola și-a ținut conferința despre Adevăr și Dreptate

Cuvioșia sa așează omul în mijlocul a două lumi, una materială și egoistă împovărătoare a simțimentelor nobile, altă spirituală supusă unor avânturi sufletești care ne îndreaptă spre înalte idealuri.

Și pe când legile morale fac pe omul superior ca prin mecanismul lui sufletesc să-și îndeplinească la maximum obligațiunile sale jertfindu-se pentru binele familiei, Statului și societății, legile civile cer un minimum de îndatoriri față de aceleași instituții.

Legea morală se reazămă pe avânturi rezultate din firea dumnezeiască a sufletului omenesc, legea civilă are la bază constrângerea exercitată de organismul social.

Dar din neferecire pentru omenire legile morale nu pot governa singure. Încercările făcute în acest sens nu au putut să dureze. Lucrul e firesc, un om rău poate strica la sute de oameni buni, iar o grupă de oameni răi la o țară întreagă. E necesar deci ca societatea să-și aibă organele sale de apărare.

Așa dar pedepsele ce legile civile le dau, au drept scop de-a păzi societatea de aceia cari calcă legile sociale și de acei ce intră în conflict deschis cu legile morale.

Pedepsele însă nu sunt destinate să nimicească un membru al societății, ele trebuie să fie astfel aplicate ca să se vindece sufletul și să-l aducă pe vinovat la ascultarea legilor morale.

Numai când cea mai mare parte din societate își va îndeplini fără nici-o abatere îndatoririle morale, atmosfera socială se va însănătoși, iar pedepsele ce le aplică în prezent legile civile vor rămâne amintiri a vremurilor copilăriei omenirii.

Acum când chiar și cei cari îi credem buni nu se țin adesea de cuvânt, putem oare da cu pietre'n capul celor cari ascund pentru ei lucrul altora?

Acum când fățarnicia o întâlnim și acolo unde ar trebui să fie cea mai desăvârșită cărațenie sufletească putem să disprețuim cu furie pe cei răi?

Nu e oare societatea răspunzătoare de faptele criminale, cât mai sunt fațarnici așezați chiar și către vârful piramidei societății noastre?

E necesar să se gândească bine la această acei ce

aplică legile distribuind dreptatea și să se poșoare în sufletele lor acei ce dețin la închisoare pe călcătorii de legi.

Iar noi, care ascuțam, am tras concluzia ca, pentru ca adevarul și dreptatea să triumfeze, e necesar să ne conțim ne contenit zilnic sufletele noastre în dragostea sinceră a semenilor noștri.

* *

Conferența de la 24 Ianuarie a Dòmnișoarei Directoare El. Stratilescu în sala Ateneului.

Zi plină de sfinte amintiri, zi mândră și înfrumuseată de întreaga pomenire eroica a timpurilor trecute, zi în care sufletele noastre se umplu de duiosia dragostei de neam, iar ochii ne lucesc de mândrie și bucurie, că putem săfim și noi printre cei de astăzi.

Dar ce frumos grăește Domnișoara D-ra Stratilescu și ce păcat este, că acel ce scrie aceste rânduri, a venit cam târziu, căci a trebuit să ocupe în sală un loc rău și prea departe.

Totuși cuvintele îi vine clare, înțalese, vibratoare, uneori înflăcărare, prea adesa acoperite de aplauze ce neconțin se repetă. Sub vraja frazelor frumoase întreaga sală e țintuită ascullând pe aceia, ce ne trimite cugetări încălzite de înțelepciune și patriotism.

Și rând pe rând D-ra Stratilescu scoate'n relief faptele istorice, cari au adus aniversarea zilei de 24 Ianuarie, greutățile mari, ce-au eșit în calea generației, cari au făurit acele fapte și dușmanii externi și interni cari le stăteau în cale.

Alegerea lui Alexandru Ion Cuza s'a făcut ca prin minune și'n Moldova și'n Muntenia și ce a fost de scós în relief e că un spirit de înțelepciune conducea întregul popor românesc, care voia pe Cuza. Un farmec dumnezeiesc radia din întreaga sa persoană, un popor întreg par'că presimțea că prin persoana lui se realizează trecerea de la întunerecul viacurilor trecute la lumina acelara, ce ni se pregătesc.

Și instinctul popular nu a fost înșelat. Cuza a fost ales fără să facă vre-o promisiune electorală cuiva, fără a striga vreun program de guvernare. Și totuși în spiritul săi viu, clocotea toate reformele trebuincioase și cele mai arzătoare dorințe de-a face fericită țara sa. Cu el se începe o guvernare în adevăr națională rezemată pe spiritul legilor croite

împreună cu ministrul său Cogălniceanu și subordonate în-tereselor noastre de neam.

Geniul lui Cuza nu numai că a știut să guverneze în atât de grele condițiuni, biruind cu succes greutățile vremii celor câțiva ani peste care soarta l'a făcut principe în a-ceastă țară, dar a știut să împace boierimea expropriată de moșiile sale, cu poporul de jos devenit proprietarul acelor mōșii expropriate. Aceste două clase sociale formau singure țara noastră și totuși aveau raporturi de la stăpân la slugă! Cuza i-a făcut pe toți de o potrivă cetățeni subordonați în-tereselor supreme ale țării.

Și ast-fel se încheagă în țară de sine stătătoare, sâmburele neamului nostru, acest neam care urmându-și apoi firul destinului sale, sub domnia Regelui Carol, organizându-se prin vitejie și muncă, devine un factor puternic de care ține seama politica europeană, iar sub acea a regelui Fer-dinand sporește și ajunge spre hōtarele sale firești reciă-dindu-se vechea Dacie Traiană Neamul românesc de-acum înainte poate pēși nemuritor în lume!

În cuvinte sârbătorești și cu aceste idei D-ra D-r Strati-lescu își încheie conferința sa. Și cu toate că ne-a vorbit de lucruri, cele-a auzim în fie-care an, ele totuși cu darul său de expunere ne-au impresionat puternic. Activitatea D-rei Strati-lescu la acest ateneu, atât de bine apreciată de membrii ateneului nostru, face cinste corpului didactic din care face parte. Liceul de fete nu poate de cât să se mân-drească cu ast fel de directoară.

Conferența D-lui D-r V. Ūrsu asupra pelagrei ținută în ziua de 5 Februarie.

Această conferență însemnează pentru ateneul nostru popuar momente de un succes moral netăgăduit. D-l D-r Ūrsu un eminent medic, un devotat slujitor al științei, un bun cunoscător al tuturor problemelor sociale face cinste tribunei ateneului, de câte ori găsește timp prielnic spre a se sui pe dânsa.

Expunerea sa e clară și plină mereu de grija de a'și lumina deplin ideile, ce le exprimă, în toată întinderea lor.

Cauzele pelagrei sunt cunoscute e hrana cu popușoi și mai ales cu popușoi stricat. Pelagra face parte din așa nu-mitele boale sociale, căci apariția ei este de asemenea un simptom al mizeriei și înapoierei în organizația socială.

Simptomele sale sunt Eritemul solar, adică pârleala pe dosul mâinilor și picioarelor în părțile expuse la soare. Ele apar primăvara. Apoi stomahul mistuind rău se provoacă vărsături, diareie, limba devine uscată și colorată roșiu.

Starea generală e caracterizată prin o mare săbiciune starea psihică prezintă simptome de încoerență, de tristeță furie cu de ir, ce l face pe bolnav primejdios celor de prin- prejur. Apoi slăbiciune generală, în fine paralizii musculare, ce pot aduce moartea și uneori tendința de sinucidere. Statistica oficială ne arată că în județul Soroca în anul 1925 au fost 160 de cazuri de pelagră, că în anul 1926 numărul lor s'a sport la 1010 și că din ei au înnebunit 82, au murit 50, iar restul vindecați sau ameliorați. Numai în orașul Soroca în acest din urmă an s'a constatat 18 cazuri —, pe când în anii anteriori, oficial nu s'a înregistrat nici unul.

E caracteristic felul cum boala a evoluat în ceea ce privește numărul pacienților în țara noastră. Și pe când înaintea lui 1907, după profesorului Babeș au fost 80000 pacienți numărul scade la 40000 înaintea războiului, pentru ca să rămâie numai 15500 pacienți după război. Reformele sociale realizate treptat în țara noastră au adus îmbunătățirea stării țaranului și ca urmare împușinarea pe agrei.

Boala se datorește mizeriei fiziologice, adusa de o hrană incompletă și ajutată de alcoolism, malarie, sifis, de întregul cortegiu de nevoi sociale, de tot ce aduce debilitarea organismului, mai ales când această debilitare se datorește și unei predispoziții congenitale.

S'a dovedit încă că porumbul întrebuințat singur nu poate fi folosit în raport cu compoziția sa chimică dovedindu-se în laboratoriu, că e un aliment incomplet, că provoacă o intoxicare cronică manifestată cu mai multă putere la popușoiul stricat de cât la acel bun, la popușoiul nou de cât la acel vechi.

Știința a dovedit, că pe lângă substanța propriu zisă, un aliment spre a fi hrănitor trebuie să cuprindă și alte substanțe streine, numite vitamine, cari ajută alimentele să devină folositoare organismului. Dacă vitaninele lipsesc, substanțele ingerate nu alimentează corpul animal, ei dimpotrivă aduc tulburări nutritive, ce pot deveni mortale.

Apoi în laboratoriu s'a dovedit că substanțele azotoase spre a deveni folositoare trebuie să fie coprinse de compuși azotați ca triptofonul, silisma etc.

În porumb nu se găsesc ast-fel de substanțe și savanți de-ai noștri ca Babeș Sion și Proca au dovedit, că chiar animalele îmbolnăvesc când li se dă ca hrană timp îndelungat.

Măsurile sanitare se desprind singure.

Suma măsurilor, cari vor ridica rezistența fizică a sateanului, va opri și propagarea boalei.

În propagandă culturală să se lamurească populației întreaga problemă a alimentației. Să li se arate, că porumbul stricat e o adevărată otrăvă și că el trebuie păstrat cu îngrijire ca nu cumva să se mucegăiască.

Să se dovedească satenilor că porumbul, chiar dacă e bun, nu e o hrană complectă și că mai bine să se întrebuițeze la creșterea păsărilor și altor animale, cu a căror produse dansii apoi s'ar alimenta în cele mai bune condițiuni.

Și dacă din nenorocire cine-va s'a îmbolnăvit de pelagră, să se arate fără întârziere la doctor, căci înalt-fel boala poate deveni mortală.

Conferența D-lui D-r Ursu e foarte interesantă din punct de vedere social și am izistat în deosebi asupra ei pentru-ca colegii noștri învățători să poată găsi câte va noțiuni în vederea combătării pelagrei, chestiune care interesează de aproape vitalitatea poporului nostru. Aceasta cu atât mai mult cu cât este în legătură cu o chestiune cardinală și cu alimentația sateanului.

* *

În ziua de 20 Martie s'a ținut conferența părintelui Af. Postalache «Poate omul cult a crede în misiune».

Iată o întrebare care ar părea ciudată pentru acei inspirați de-o morală superficială. Dar se întreabă Părintele Postalache au nu Dumnezeu e stăpânul suprem al universului, căruia îi impune legile sale?

Dar cuvântul minune, ar însemna realizarea de lucruri extraordinare și câte invenții au avut această aparență în momentul când au fost date la iveală, pentru-ca mai târziu să devie ceva firesc. Ast-fel s'a întâmplat și cu drumul de fier și cu telegraful și cu praful de pușcă etc.

Dacă un savant ar preface un metal oare-care în aur în laboratoriu său, prin procedeele întrevăzute acum de știință n'ar fi o minune pentru cea mai mare parte dintre sateni? Totuși pentru știință n'ar fi de cât o nouă victorie.

Nu putem considera ca imposibilitate deci nici pentru

Isus Christos care e fiul lui Dumnezeu, stăpânul celor văzute și celor nevăzute, că a prefăcut apa în vin la Căna Galileiei.

Dar apa nu este un compus al oxigenului cu hidrogenul la fel cu vinul, căruia îi se mai adaugă și puțin carbon, care se găsește ori unde în atmosferă? Nu poate fi considerat universul întreg un laboratoriu la dispoziția atât puterniciei Domnului?

Și dacă unii savanții cred că vor putea produce odată și odată în laboratoriu lor protoplasmă vie, Dumnezeul nostru să nu găsească mijlocul de-a da viața protoplasmei ce abia murise în corpul neînsuflăit a lui Lazăr? Au nu este. El stăpânul suprem al sufletelor noastre?

Și iată de ce oamenii cei mai culți, cei mai avântați către înalte idealuri științifice sunt și cei mai credincioși puterei dumnezeieci.

Numai semidoctii nu pot crede în Dumnezeire, căci ei își permit să judece lucruri, ce sunt sub puterea minții lor, cu toate că grație superficialității acestor puteri sunt atât de încrezuți în Judecata lor inviolabilă.

Omul cu adevărat învățat însă cu sufletul plin de măreția universului, care înțelege în același timp înfinitatea zdrobitoare a micimei puterilor ființei noastre, omul modest care-și știe valoarea sa reală nu poate să neghe puterea fără sfârșit a lui Dumnezeu și deci posibilitatea minunelor.

Și s'a ascultat cu nesfârșită plăcere vorba clară și convingătoare a părintelui Postalache, profunda sa credință sa pogorât de asemenea și'n sufletele noastre alterate adesea de greutatea vieții.

Și cât n'or fi plecat mai buni și mai pătrunși de sfințenia religiei creștine de la această conferință?!

Parințele Postalache ne-a făcut să apreciem odată mai mult însemnătatea mateneilor religioase a ateneului nostru.

(va urma).

Ateneist.

PROFESIONALE.

Darea de seamă

a Comitetului Asociației Învățătorilor din Soroca pe 1926. ✓

Activitatea unei organizații colective, oricât de neînsemnată ar fi, care își pune la bază solidaritatea membrilor săi, stă în raport direct cu puterea cu care se manifestă acea solidaritate. Cu cât aceasta e mai reală, mai puternică și sub mai multe forme exprimată, cu atât conducerea, în care își concretizează năzuințele se însuflețește mai mult, e împinsă și silită să pășiască mai curajos și hotărât spre țelurile ce i se pun succesiv înainte,—fie din inițiativa sa de conducere, fie din sugerarea venită dela masa asociată.

Dacă ar fi să exprimăm concret forța solidarității noastre, am putea afirma că a atins pragul cel mai de jos al scării de gradate. În asemenea condițiuni se înțelege de sine ce cuprins poate avea o dare de seamă anuală.

A cere din partea comitetului, în asemenea împrejurări, realizări însemnate, întreprinderi îndrăznețe cari să iasă din comun și să împingă asociația mai departe pe calea începută acum șase ani în urmă, ar fi a-i cere să se pună în afară de realitate și să se agite fără efect. Iar agitațiile sterile, dovedesc neputința și nepriceperea împrejurărilor, aducând în chip firesc descurajare și n'avem interes să promitem astfel organizația ce reprezentăm.

Apoi scăderea spiritului de încredere în propria noastră organizație și a celui de asociație în rândurile membrilor noștri, este și urmarea, în mare măsură, a chipului vitreg cum a fost tratată atât organizația însăși, cât și membrii ei, de către organele de stat.

Și era imposibil ca o organizație neîncercată în luptă, tânără și fără tradiție, ca a noastră, să nu se resimtă de acest tratament în atitudinea membrilor săi, atitudine care a îmbrăcat la unu chiar forma reprobabilă a lașității și a renegării organizației lor, plângându-se, ca să placă organelor școiare că platesc cei 15 lei cotizație lunară pr.n state. Și să se noteze că e vorba de o cotizație, pe prețul căreia primesc o revistă și cinstea de-a fi reprezentați în marea masă a celor 40.000 de membri ai corpului didactic primar, din țară, cari luptă stăruitor și pretind la o situație de dem-

nitare și de dreaptă răsplătire și prețuire în viața socială și de stat.

De aceea comitetul, exceptând ultimele lucrări cu loteria, una din încercările practice numeroase ce au făcut obiectul stăruinții sale în anii precedenți, și-a dat silința să întretină viu spiritul de solidaritate, luptând pentru a scoate regulat revista, pentru a se strânge cotizațiile, lucrând pentru un senatoriu la Sârghievca, ajutând la normalizarea plății salariului, la înființarea cercului dactilic și la venirea în ajutor a membrilor în diverse prilejuri când a fost solicitat.

a) L O T E R I A.

Singura încercare în care a izbutit Asociația, cu toată lipsa de spirit de unire și înțelegere a unora dintre membri, a fost Loteria, organizată pe județ. După tragerea ce-a avut loc în 1925, August 28, o sumă de lucrări necesare terminării ei, au făcut obiectul a patru ședințe, stabilindu-se modalitatea strângerii sumei datorate de membri pentru biletele neîntoarse la timp și a consemnării sumei rezultate.

Din suma de 80.000 lei depuși ca premii, s'au plătit 41.800 lei, iar o parte din biletele nedistribuite și rămase pe seama Asociației, având și ele câștiguri; pedealtă parte, unii din posesorii premiilor neprezentându-se în termenul celor șase luni îngăduite pentru ridicarea lor, premiile au ramas pe seama Asociației, astfel că a rezultat un foios secției de lei 48157 deus la banca Soroca, sumă a cărei întrebuintare rămâne să o hotărască adunarea g-ia actuală.

Față de greutățile enorme, întâmpinate în cale, de nepregătirea membrilor noștri de-a înțelege și a se însufleți pentru astfel de încercare, comitetul privește cu îndreptățită mândrie la opera săvârșită și mulțumește călduros membrilor cari l-au urmat cu devotament în această direcțiune, sacrificând pentru cauza comuna, profesionala.

b) R E V I S T A.

Publicația noastră „Solidaritatea”, n'a luat ființă ca să măgulească vanitatea conducătorilor ei, ci ca organ de stimulare la muncă școlară, ca îndemn la activitate culturală extrașcolară, de care se simte atâta nevoie în această provincie și mai ales ca mijloc de comunicare între asociați, pentru a ține mereu treaz spiritul de asociat, străjuind totodată la susținerea intereselor profesionale.

Utilitatea ei se apreciază just în alte județe, care învidiază succesul nostru, căci încercările numeroase ale secțiilor de-a suține periodice dăscălești, n'au izbutit decât în puține locuri, precum în: Roman, Botoșani, Dolj și alte câteva.

Comitetul crede că a întrebuințat cu folos și pentru binele Asociației stăruința sa pentru apariția mai departe a revistei, fiind ajutat spre sfârșitul anului și de cercul didactic Sorocean din nou organizat. Regretă însă că în fața greutăților ce le stau în cale în munca școlară și extrașcolară, învățătorii, nu folosesc îndeajuns puterea cuvântului scris pentru a face cunoscute dorințele și nevoile lor, spre a se lua măsuri de îndreptare. Regretul nostru se îndreaptă mai ales spre elementul tânăr din asociație, mai degajat de greutățile vieții și deci mai în măsură să lucreze în direcția aceasta.

Revista a apărut în 2 numere la începutul anului și trei la sfârșitul lui, în raport de fondurile materiale posedate.

C) COTIZAȚIILE ȘI SALARIILE.

Existența revistei a fost condiționată și va rămâne condiționată și pe viitor de cotizațiile regulat plătite prin ajutorul statelor de salar. Acest mare ajutor pentru organizație, deși căpătat cu mari greutăți dela Minister, a stat în mâna autorității școlare județiene, care a dispus după voie de acordarea sau suprimarea lui. Comitetul s'a stăruit mult pentru a face să se respecte ordinele de sus, dar n'a putut evita complet suprimarea cotizațiilor, cum se va vedea în darea de seamă a casei.

La normalizarea achitării salariilor s'a ajutat și direct prin intervenții la autoritățile de resort și indirect, prin ajutorul material dat la aducerea statelor de salar, ca și prin fondul cu care s'a contribuit la plata imprimatelor de state, necesare revizoratului, aflat în lipsă de fonduri.

D) SANATORIUL, COMBUSTIBILUL.

Ministerul, în dorința de-a arăta toată bunavoința sa corpului didactic, a hotărât în cursul anului școlar trecut, să strângă cotizații a 500 lei dela membrii corpului didactic, pe cale oficială.

Deea bună în sine, nu putea fi respinsă de nici un membru al corpului nostru. Ceeace însă a deosebit organi-

nizația noastră, ca și pe celelalte organizații basarabene, de organele oficiale inițiatoare, a fost procedeul și metoda de lucru.

Avem o gospodărie școlară cu atatea lipsuri; un gol în rândurile corpului didactic de 20—25 mii, ceea ce face ca 50—60%, din corpul nostru să fie suplinitori în învățământ, fără destulă pregătire profesională.

Condițiile istorice în care provinciile românești robite s'au desvoltat, au creat o diversitate în metodă și capacitatea didactică, care își așteaptă nu numai unificarea dar îmbunătățirea necesară pe tot cuprinsul țării, îmbunătățire care să pună pe colegii învățători la nivelul progresului vremii.

Și când atatea lipsuri solicită priceperea și atențiunea organelor de stat, este de neînțeles să abandoneze chemarea lor, și să se ocupe de chestiuni străine, când organizațiile învățătorești abea așteaptă să contribuie cu muncă pricepută și desinteresată la astfel de îmbunătățiri profesionale. În acest sens s'a și intervenit la Minister.

Comitetul neputând să nu aprobe acțiunea în sine, a făcut stăruitoare demersuri să se admită de Minister construirea unui senatoriu în Basarabia, la Serghievca, unde Asociația regională are terenul necesar, lăsând pe membri ca să se conducă, în subscrierea sumei, de îndemnul conștiinții lor. Comitetul a voit astfel să se sustragă de la orice bănuială de patimă sau interes străin de cel profesional.

În chestiunea aprovizionării cu lemne, comitetul, conștient că aprovizionarea nu va fi cedată Asociației sub nici un motiv, iar dacă s'ar fi dat, cu moravurile noastre administrative n'ar fi obținut nici avantajele unui comerciant cinstit, s'a mulțumit să avzeze Revizorului asupra greșelilor făcute în trecut cu aprovizionarea și atragându-i atenția că sunt mai mulți furnizori care ne prezintă oferte, i a recomandat calea licitației e cea mai onorabilă și satisfăcătoare ce s'ar putea admite.

e) ALTE DIRECȚII DE ACTIVITATE.

Comitetul a răspuns ori de câte ori a fost solicitat în alte direcții de activitate, ande a fost vorba de împuternicirea spiritului de Asociație. Astfel a fost cu reînființarea Cercului didactic din orașul Soroca, ca subsecție a Asociației județiene, în cari pot intra membri din toate gradele de în-

vățământ, dacă plătesc pe lângă cotizația fixată de asociație, un supliment de 10 lei lunar pentru cerc. La reconstituirea Cercului, ca și la înființarea Casei de credit și economic a acestuia, comitetul a luat parte activă, prin doi din membrii săi, membri și în comitetul Cercului.

Asemenea comitetul a luat parte activă la debaterile congresului din Chișinău și Cernăuți, sprijinind astfel orice manifestare de solidaritate.

A susținut în fine doleanțele învățătorilor ce ne-au solicitat sprijinul în diversele nevoi ce au avut, ca în cazul soților Tomețchi, a inv. I. Zelinski, d-nei Ștefârța, inv. Gherasimciuc etc.

În total, comitetul și-a demonstrat activitatea sa într'un număr de 14 ședințe, dela Septembrie 1925, până la Decembrie 1926, expusă detaliat în condica de procese verbale.

Și fiindcă s'a auzit că mulți și-au pus întrebarea „Ce ne-a făcut Asociația, ce folos avem dela Asociație?“, Și pentru că aceasta presupune ori că activitatea sa e nulă, ori că interpelatorii nu cunosc în deajuns viața Asociației lor și împrejurările în care se dezvoltă, ori că sunt pătimiși și patima îi sfătuește să ascundă adevărul, ori cărei categorii ar aparține, suntem datori un răspuns public.

Dacă s'a șters din amintirea colegilor ce ne pun această întrebare, campania ce s'a dus de Asociație pentru a feri școala basarabeană de politicianizare; dacă ținta ce și-a fixat o, programul ce și l-a dat Asociația prin regulamentul său, nu este dovada unei activități conștiente, desinteresate, patriotice și totodată certificatul său ge necesară existență; dacă munca pentru sporirea fondurilor sale, organizând loterii, încercând casse de ajutor, bancă, achiziționare de imobil propriu, unele neizbutite nu din cauza sa, n'a lăsat urme și n'a fixat ținta practică către care trebuie să aspirăm cu toată puterea spiritului nostru; putem afirma cu certitudine că am întreținut prin toate mijloacele posibile ca, întruniri, cercuri, proclamații, publicație periodică, focul înbirii de profesiune și mândria de a fi învățător; am răspândit sănătoasă nădejde că decepțiunile și obstacolele nu trebuie să descurajeze luptătorii adevărați, cari sunt pătrunși de idealul ce le strălucește înainte; am cultivat speranța că din slabele începuturi de azi va naște cu siguranță marea operă de mâine, când învățătorul încadrat într'o asociație puternică, având salar mulțumitor, instituții de credit, case de ajutoare, bibleo-

teci profesionale reale, reviste de experimente pedagogice și toate condițiile unei vieți spirituale potrivite cu misiunea sa, va putea zice:

„Sunt în chip real nădejdea acestei țări, sunt forța ei morală conștientă, și dătoresc aceasta organizației mele profesionale, în care s'au găsit colegi cari au știut în vremuri neprielnice să sufere, să aștepte și să creadă, uitând adesea de sine.“

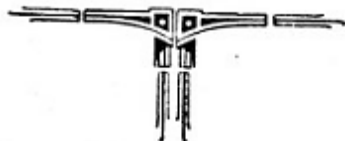
Aceasta putem afirma că le-am făcut.

Expunând cele de mai sus,^{**} comitetul depune adunării generale ordinare, mandatul ce i s'a încredințat.

Președinte

Gh. GÂSCĂ

Membrii	{	Gh. Lupașcu
		C. Brin
		P. Sfeclă
		I. Sacara

Darea de seamă bănească

a casei Comitetului Asociației Învățătorilor jud. Soroca la Adunarea Generală din 29—30 Aprilie 1927.

Contul Casei

	L e i	Bani
Suma excedentă din 1925 :		
a) donații — 4110— 80		
b) cotizații—13212— 90		
c) de la Loterie 12819—50	30143	20
In an 1925—1926 s'a încasat cotizații	43227	
In an 1927 s'a încasat cotizații	14600	
Dela corpul didactic Secundar Soroca	8000	
Abonamente pentru revista Solidaritatea	160	
Suma de la banca neînființată 2100—depuneri și 420 înscrieri	2520	
• excedentă dela Loterie	66685	
TOTAL	165335	20
S'a cheltuit în 1925—1926	27862	50
• în 1927	27085	
Totalul cheltuelilor	54947	50
Suma excedentă	110387	70
Suma împrumutată membrilor Asociației	47315	
• depusă la Banca Soroca	44591	
• neincasată dela Percepții	14442	
TOTAL	106348	
Sold numerar în cassă	4039	70

Bilanțul casei la 29—30 Aprilie 1927

Activ		Lei	B.	Pasiv		Lei	B.
In cassa - - -	4039	70		Suma băncii neființată	2520	-	
La debitori - -	47315	-		Cercul didact. secundar	8000	-	
Depuși la banca Soroca	44591	-		Soroca			
La percepții - -	14442	-		Venitul net { dela Loteria	66685	-	
				Asociației -			
				Excedent -	33182	70	
				Asociației -			
TOTAL -	110387	70		TOTAL -	110387	70	

Loteria

CONTUL CASEI

Dela vânzarea билетelor	108500	-
Premii vârsate la Primăria őr. Soroca -	80000	-
Suma rămasă -	28500	-
Suma cheltuelilor loteriei	17434	-
Sold numerar -	11066	-
S'a depus la Banca Soroca	3414	-
Numerar in cassa Asociației	7652	-

Contul sumelor depuse la Banca Soroca (libr. No 319 1926)

Suma rămase dela premii (proc. verb. din 30 III 1926) - - - - -	38200	-
%% din an 1924	1363	-
Suma pentru bilete reținuți prin percepții	3414	-
%% pe an 1925-1926 în suma de 1794 lei din care s'a reținut 180 lei - -	1614	-
TOTAL - - -	44591	-

Contul sumelor neincasate dela Percepții

Dela Percepția Hristici - - - -	2772	—
Badiceni - . . . -	2772	—
Cuhurești de jos - - - -	3078	—
Dondușeni - - - -	144	—
Arionești - - - -	4356	—
Total	14442	—

Fondurile Loteriei

Suma depusa la Banca Soroca -	44591	—
(cu $\frac{1}{2}$ în plus) Ramasă în casa Asociației	7652	—
Suma ce se va încasa dela Percepții -	14442	—
IN TOTAL - - - .	66685	—

Contul cheltuelilor pe timp 1 Iunie 1925—30 Aprilie 1927

	L e i	Bani
Diurna și delegații - - - -	16250	—
Salariul casierului și Secretarului - -	11000	—
Revista „Solidaritatea” - - - -	24945	—
Cheltueli poștale și de cancelarie - -	2102	50
Cheltueli diverse : ajutor și alt. - -	650	—
TOTAL -	54947	50

Cassier C. Brin

Comisia de verificare { Gr. Săpuna
V. Ie Duminte
Ion Rusu

Rezumatul dezbaterilor Adunării g-le a Asociației

din zilele de 29-30 Aprilie a. c.

Ședința de dimineață din 29 Aprilie

Se deschide la orele 12³⁰ c'un număr de 60 membrii cu drept de vot. Biroul dezbaterilor se constituie, prin alegere, astfel D-l Sacară Vasile—președinte, D-l Ciobotaru Vasile—vicepreședinte și D-nii Vas. Lupașcu, Mihail Ganea și Gh. Bodiș—secretari

După constituirea biroului, ședința se suspendă pentru masă.

Ședința din 29 Aprilie ora 5 p. m.

Prezidează D-l Vas. Sacară. Se pune la vot următoarea ordine de zi:

1. Darea de seamă
2. Votarea statutelor și aderarea prof. secundari
3. Alegerea comitetului și a cenzorilor.
4. Activitatea Asociației pe viitor.
5. Destinația fondurilor loteriei și înființarea unei case de ajutor.
6. Diverse.

D-l Gh. Săpuna prof., care ca înainte de-a se face darea de seamă, să se ratifice înscrierea în Asociație a membrilor Corpului Didactic primar și secundar din Soroca. După debateri de țară, la cari au luat parte D-nii Gh. Săpuna, Gh. Gâscă, Gh. Lupașcu, V-le Săcară, Alex. Dociul, P. Sfeclă F. Cramarciuc, Șt Șinder și a. se formulează propunerea ca chestiunea să fie pusă la vot. Se primește cu unanimitate de voturi

D-l Gh. Gâscă citește darea de seamă a Comitetului.

D-l C. Brin citește darea de seamă a gestiunii băneștil.

Comisia de cenzori, aleasă de trecuta adunarea g-lă nefăcând darea de seamă, adunarea hotărăște a se alege din sânul ei o comisiune ad hoc de verificare a gestiunii, în persoana d-ilor:

Ion Rusu, Vas. Duminte și Gh. Săpuna

Se pune apoi la vot, după o discuție, de câteva minute, activitatea Asociației exclusiv chestiunea bănească. Se aprobă cu o majoritate de 32 voturi. Se ridică ședința pentru 5 minute. La redeschidere prezidează d-l V-le Ciobotaru.

La ordinea zilei urmează:

2) **Votarea statului și aderarea profesorilor secundari.**
Raportor D-l Gh. Gâsca.

Proiectul de statul este aprobat cu adnotările de mai jos.

La art. 6 cap. II s'a complectat aliniatul II.... Soroca numele de „Solidaritatea”

În urma mai multor discuții se hotărăște, primindu-se propunerea d-lor Gh. Lupașcu, și Gh. Gâsca, că pot continua să facă parte din Asociație chiar și învățătorii, nestabili înscriși de mai înainte în Asociație. La art. 9 s'a fixat ca numărul de membri în Comitetul de conducere să fie de 7.

La art. 18 se hotărăște până la pronunțarea Consiliului superior să se plătească cotizația lunară de 15 lei, dându-se totodată împuternicire delegaților noștri la congresul general de-a susține ca cotizația să fie $1\frac{1}{2}\%$ din leafa lunară, iar nu de 1 %, cum prevede statutul.

Sedința se ridică la ora 9, cea viitoare mâine 30 Aprilie ora 9 dim.

Ședința dela 30 Aprilie se deschide la ora 9 dim. sub președinția d-lui V-le Săcară.

Se citesc procesele verbale ale ședințelor precedente care se aproabă cu mici modificări, propuse de d-nii F. Cramarciuc și Gh. Lupașcu. Se intra în ordinea de zi—continuarea discuției pe articole a noului statut. La art. 35 se propunea de către d-l Gh. Lupașcu o modificare, în sensul că alegerea Comitetului județean se efectuează prin alegere individuală, rămânând valabilă alegerea prin scurtin de listă numai pentru Comitetul general al asociației.

Se primește cu unanimitate.

Se votează mai departe toate articolele nemodificate

Se pune la vot statutul în întregime care se adoptă în unanimitate cu modificările de mai sus.

Mai departe la ordinea zilei—Aderarea profesorilor secundari.

D-l Gh. Gâsca scoate în evidență situația creiată cercului Didactic în urma adoptării noilor statute.

D-l Gh. Lupașcu spune că după noile statute, neputând fi împreună cu colegii secundari, urmează să ne federalizăm cu ei, pentru o mai bună reușită în lupta profesională.

Se primește propunerea d-lui Gh. Lupașcu—a se da delegație viitorului comitet să facă toate formele de federalizare

cu organizația profesorilor secundari din or. Soroca.

D-l Ion Rusu citește referatul Comisiunii cenzorilor, care conchide că comitetul a întrebuințat bine și legal fondurile, găsindu-se numai la câțiva debitori ai casei simple chitanțe pentru sumele împrumutate.

Se citește tabloul datornicilor Asociației.

Referitor la suma de 8000 lei vârsată de cercul didactic pentru revistă, se primește propunerea d-lui Sfeclă—a se restitui Cercului Didactic, din suma de 8000 lei, numai plusul încasat la cotizații până la data de 30 Aprilie.

Referitor la întrebarea unor membri, că ce măsuri a luat Comitetul pentru strângerea banilor împrumutați, d-nii C. Brin și Gh. Gâscă dau relații în privința sumelor datorate și a mijloacelor folosite pentru strângerea împrumuturilor.

În privința împrumuturilor ce se vor da pe viitor și a celor vechi se face o propunere combinată de către d-nii Sfeclă și D. Suveică—împrumuturile să se restituie în rate, în 4 luni, iar pe viitor împrumuturile ce se vor acorda să fie garantate cu poliță și să se dea pe timp de cel mult 6 luni și în mărime până la 2000 lei și când va începe să funcționeze Banca, polițele aflate în Cassa Asociației să se depună la banca.

Se primește.

Se trec în ordinea de zi: Alegerea Comitetului

Se propun pentru Comitet d-nii Vasile Săcară, P. Sfeclă, Gh. Gâscă, Gh. Lupășcu, C. Brin, V. Ciobotaru, Ion Săcară, D. Suveică, Gh. Cernei, Vas. Dominte, V. Caisân, I. Cuțuap, și I. Rusu.

Pentru Comisia de Cenzori d-nii: P. Ilieș, A. Roitman, F. Galiasevici, F. Cramarciuc, Ion I. Revencu, P. Bacaâm, Ion Popovici Briceni.

Se votează secret, pe buietine semnate de președinte.

Procedându-se la despuierea scrutinului se constată următoarele:

Pentru comitet: D-nii Gh. Gâscă—34 voturi, Vas. Săcară—38, P. Sfeclă—40, C. Brin—37, V. Ciobotaru—35, Gh. Lupășcu—34, I. Săcară—23, Ion Rusu—10, Vas. Dominte—19, D. Suveică—24, V. Caisân—8, I. Cuțuap—11, Cernei Gh—4.

Pentru Cenzori: d-nii: P. Ilieș—41 vot, A. Roitman—33, F. Cramarciuc—39, F. Galiasevici—35, Ion Revencu—35, Bacaâm N.—34, I. Popovici—42

Se proclamă aleși în Comitet D-nii: P. Sfeclă, V. Săcară, Gh. Gâscă, Gh. Lupașcu, V. Ciobotaru, D. Suveică, și C. Brin iar cenzori D-nii: P. Ilieș, I. Popovici, și F. Cramarciuc, iar ca supleanți d-nii: P. Bacăâm, Ion I. Revencu și F. Galasevici

Proces-Verbal No. 4

Ședința de după masă tot 30 Aprilie, dela orele 5-10.

La ordinea zilei; Activitatea Asociației pe viitor și Destinația fondurilor loteriei și înființarea unei case de ajutor și diverse.

D I Gh. Gâscă schițează activitatea Asociației pe viitor prin următoarele puncte: Constituirea subsecțiilor, întărirea Băncii prin împrumutul în ea a învățătorilor într'un număr mare, Anchetă pentru a examina situația materială a școalelor pentru a aviza la măsuri, Cassa de ajutor, Intocmirea unui regulament în limitele statutelor, Conducerea revistei.

Se hotărăște de adunare ca organizarea subsecțiilor să fie prima preocupare a noului Comitet și cere ca Asociația să dea instrucțiunile necesare pentru ca ele să fie constituite în spiritul regulamentului.

În privința revistei se hotărăște a se institui un comitet de conducere și redacție cu răspundere de cele ce se vor publica.

Se votează apoi bugetul pe anul 1927—28.

Se discută chestia salarizării învățătorilor și problema materială a școalelor. Se hotărăște a se întocmi un chestionar care să se trimită directorilor de școli pentru completare, pentru ca Asociația să aibă oglinda reală a stării școalelor din județ, pentru a face demersurile necesare.

D I Gâscă citește o declarație prin care își depune demisia din Comitet dar adunarea n'o primește.

Președinte (ss) **VAS. I. SĂCARĂ**

secretar (ss) **VAS. LUPAȘCU**

PROFESIONALE**Desemnul și caietele model.**

Știu cu toții că importanța desenului în școala primară e netăgăduit de mare. Nu voiu înșira multe teorii, căci nu-i aici locul, voi aminti numai, că desenul în școala primară se face, sau mai nimerit, trebuie să se facă după natură, din imaginație, din aducere aminte, de pe tablă etc. Nici într'un loc însă nu ni se ordonă să facem desen după desen sau desen copiat. Apoi dacă-i așa, de ce oare rafturile librăriilor, care cu câteva luni în urmă erau pline cu caiete model pentru desen a 8 lei bucata, astăzi sunt deșerte? Pentru că le-au cumpărat unii dintre noi, scăpând de a mai preda acest obiect iar în registru de prezență se scrie: „Continuare în caietul model” sau „un dulap după caietul model” și o singură dată pe an desen din aducere aminte și atunci tot copiat, căci dacă este o pagină în caiet destinată pentru acest lucru elevul tot va răsfoi 2-3 foi în urmă și va copia. Apoi pe ultima pagină este desenul din imaginație și cu acest desen încheiem anul școlar. E supărătoare monotonia p. adult într'o zi, dar p. copil într'un an sau în 3 ani, dacă am admite caiete model la cl. II-a III-a și IV a, cu mult mai chinătoare. Unde sunt deci lecțiile cele pline de viață cerute de școala activă, ? unde a variația între lecții și care e rezultatul la care ajungem față de cel cerut. ? Desigur inferior. Mulți poate vor fi de părere, unii chiar ne-au și spus la un cerc cultural, că elevul va desena mai bine când va vedea desenul în față. Acestora le răspund că acest lucru se poate corecta de inv. desemnând 2-3 obiecte pe tablă, căci după cum e mai ușor a învăța să faci păării când vezi cum învățat. Ia paiete, le unește și începe a împleii, decât când ai văzut pălă la gata tot așa e mai ușor a face un desen când îl vezi pe cineva constituindu-l pe tablă, decât îl vezi gata fără să știu care ini. s'au făcut mai întâiu și care pe urmă. Iar dacă unii vor susține că pentru unii elevi e mai ușor a desena din caiet decât de pe tablă, în acest caz ași admite ca propunătorul să deseneze în caietele a 2-3 elevi care au acest neajuns.

Dacă unele din organele de control ar răsfosi toate caietele model dela școalele unde le găsește (lucru pe care l'am făcut și eu, dar într'o măsură f. mică) mi-ar răspunde că peste tot locul n'a văzut alte obiecte desemnate afară, de cele care sunt ca model și atunci unde e desenul după natură și celelalte cerute de programă.?

Având în vedere cele de mai sus, dacă aș avea putere nici într'un caz n'aș admite în școală caietele model. Pentru că: Cu caietele model se predă un singur fel de desen - desen copiat - iar desenul: după natura, din imaginație, etc. lipsesc aproape cu desăvârșire, călcându-se programa analitică.

Apoi caietul model e și mai costisitor și aș admite unul p. inv.

Dar pentru că nu sunt așa de puternic ca să pot în lătura din Școală caietele model (care sunt la multe școli apoi îmi dau numai părerea lăsând sarcina celor cu autoritate și cu drept.

C. tin Clolan Inv. Popești

Maiu 1927

Către colegi

Ideia înființării Asociației noastre n'a avut răsunet în mulțimea învățătorescă. S'au găsit însă oameni cari i-au dat viață. Mulțumită acestor credincioși și curagioși pioneri, Asociația ne-a adus mult bine și încă e destul de tare. Dar începe a se clătina. Dece merge, i se dă mai puțină atenție din partea membrilor. Pare că nu mai e nevoie de ea, ca înainte. Și e firesc: ea nu e copilul nostru drept. Am folosit-o și preamărit-o cât timp servea interesele noastre „vitale.” Apropriați de scop nu mai avem nevoie de ea. Cu această se explică că adunările generale au puțină viață și comitetul la întruniri cu greu găsește material pentru discuții.

Dacă scopul Asociației ar fi chiar numai apărarea intereselor noastre pur materiale, oare nu suntem datori a o îngriji ca pe o armă care poate să ne mai servească?

Dar oare numai acest scop îl urmărește Asociația? Meditați, dragi colegi, și dați viață acestei instituții a noastre

care trebuie să aibă un viitor strălucit. Depinde de noi să apropiem acest viitor. Alimentati comitetul cu cât mai multe idei și numai atunci veți avea dreptul să-i cereți socoteală.

Arătați vitalitatea D-voastră și în organul nostru de presă: „Solidaritatea”. Prin ea ridicați-vă reciproc. Scrieți cât mai mult și variat. Faceți ca în ea să se ogindească toată viața noastră: necazurile și bucuriile, amărăciunea și speranța.

Luăți condeii în mână și asaltați comitetul și „Solidaritatea.”

*Un membru în comitet
Maiu 1927*

Ziare pentru Basarabia

„Solia Moldovei”

Constatările că nu jertfim destul pentru cultura mulțimei, sunt pe cât de unanime, pe atât de îngrijitoare. Căci dacă facem abstracție de foile de partid, cari otrăvesc în adevăratul înțeles al cuvântului sufletul candid și fără cotituri al poporulul nostru bun și sincer, nu mai rămâne nimic cu adevărat bine întocmit și de la inima pornit ca să cumpănească răutatea mediului ce dă năvală în suflet. Și zinic vedem cum se pervertește sufletul de aur al poporului.

Apariția unor publicațiuni de înaltă garanție morală fără alt sprijin decât dragostea de cultură a publicului, mai ales în vremurile grele de azi, sunt niște încercări de mare îndreșneală. Sunt sacrificii pe care nu le poate răsplăti îndeajuns nici lauda, nici recunoștința, ori în ce măsură s'ar manifesta. Și iată, în vremile noastre de febrilă provenire de înfrigurată goană după situații comode se găsesc oameni să înfrunte asemenea riscuri: e căzul inimosului și vrednicului conducător al Ateneului Popular din Tătărași d-l N. Ifrim, cunoscut acum și Sorocenilor și a foii d-sale „Solia Moldovei” al cărei director este.

„Solia Moldovei” este o revistă mănită să pătrundă în casa fiecărui intelectual din sat sau din oraș.

Pe lângă autoritatea ce i-o dă directorul ei, un luptător

inimos, care numeră peste douăzeci de ani închinați muncii desinteresate pe terenul cultural, ca ucenic al marelui nostru apóstol N. Iorga, dar revistă este o emanație mediului cultural al lașilor, focarul de unde trebuie să radieze lumină pe întreg întinsul Basarabiei. Căci trebuie să ne pătrundem de de un adăvăr: sufletul moldovenesc are însușiri deosebite de ale populației celorlalte regiuni, rezultat al altor influențe istorice, altui mediu, altor vecini. Un progres real, în cunoașterea exactă a împrejurărilor și nevoilor în cunoașterea psihologiei norodului și specificului său provincial, nu se poate determina decât de cei înrudiți și mai apropiați sufletește de însuși moldovenii din regiunile unde cultura românească s'a putut împuternici la soarele libertății și păcii.

Funcționarul, militarul, dascălul, ziaristul și propagatorul de cultură îndicat pentru o lungă bucată de vreme de aci înainte pentru această regiune, este cel de origine moldovenească. Vorba amplă și potolită, purtarea domoală, îngăduință și blândeța senină, iată ce însuși se vădese în caracterul moldovenesc și atrag pe moldoveanul basarabean, și îl apropie în clipă sincer și real de fratele din celelalte provincii ale moldovei Mareleui Ștefan ca apoi să-l înțeleagă și pe celălalt.

Și șovinii noștrii să fie liniștiți: departe de a îndepărta în acest chip ceasul mult doritei unificări sufieștești, îl apropiem punând temelie statornică edificiului viitorului. Este firesc, este aproape fatal ca înainte de-a ne identifica cu interesele comunei să le înțelegem pe ale cătunului; înaintea intereselor județului să le slujim și satisfacem pe ale comunii, înaintea provinciei să punem județului și ordinea crescândă să stimulam și întreținem acel specific al provinciei, care dă varietate și interes sufletului colectiv național, adăugându-i cât mai multe coarde care să vibreze în era nouă când suntem chemați să ne dăm măsura valorii noastre etnice, în simfonia progresului omenirii. Și aceasta nu exclude de loc o simțire, o inimă și un gând, atunci când ceasul încercărilor ar suna pentru neamul întreg.

Făcându-ne din cauza multiplelor greutăți cu cari și noi luptăm, o târzie, dar plăcută datorie, îndreptăm gratitudinea noastră întreagă către conducătorii și colaboratorii revistei, și le dorim curaj bărbătesc spre a învinge numeroasele greutăți legate de o întreprindere așa de necesară și nobilă dar

spinoasă și puțin încurajată; iar cititorilor noștri, le facem rugămintea călduroasă să sprijine după cuviință o publicație de valoare, pentru că în jurul ei puterile să se înmulțească și energia desinteresat cheluită să sporească, spre cel mai mare bine obștesc.

Gh. Gâscă

IMPRESII

Moravuri—Cu pilejul unei serbări

Imprejurările în care s'a dat serbarea Liceului de Fete „Domnița Ruxandra” din localitate, merită un comentariu ceva mai larg, fiind vorba de năravuri cari nu trebuiesc încurajate și nici măcar trecute sub tăcere, dacă nu ținem să abdicăm dela rolul indicat prin profesunea noastră.

Și iată cari sunt acele împrejurări

Una din școile secundare din acest oraș, mai puțin sprilinită materialicește de Stat, care una mai târziu a trecut pe seamă lui, este liceul de fete. Multe din trebuințele elementare ale liceului, ar rămâne nesatisfăcute, dacă serbarea pe care s'a contat chiar și la facerea bugetului, n'a venit să adaugă ceva bugetului modest al școlii. O serbare dar se simțea ca o necesitate de neînlăturat în primul rând de comitetul școlar, inclusiv părinții, apoi de corpul didactic al școlii a cărui grijă nu poate fi limitată numai la orele predate dela catedră, și înțeleasă chiar de autoritățile de toate categoriile, fiind doar vorba de cultură, care nu se poate realiza decât în anumite condiții materiale.

Orice ocazie de acest fel este un prilej de înălțare peste patemi, peste mici răutăți sau nepotriviri de păreri, căci toți urmărind o singură țintă, cu care trebuie să se identifice, în mod fatal, se găsesc alături. O întreagă pepinieră de suflete tinere, încrezătoare, unită în sforțări cu profesorii și prietenii ei, apare în fața publicului ca în fața unui examen, afirmându-se cu ce are mai de preț, mai original și valoros, printr'o serbare școliară.

Acest fel de amintiri poartă cu sine oricine a trecut printr'o școală secundară și din manifestări înălțătoare de asemenea natură s'a format spiritul de jertfă și desinteresare a puținilor idealști ai vremii noastre.

Regretăm a fi siliți să spunem că aceste n'am putut-o vedea la serbarea liceului de fete, ca și când o serbare ar fi a direcțiunii școlii sau a celor ce o pregătesc în detaliile ei. Ba, s'au găsit părinți, citiți bine: părinți, cari să intervină la autoritățile locale și la Minister, pentru a împiedica o serbare în curs, din cauză că o noapte, cât ar fi avut loc serbarea și balul, într'o sală a liceului, destinată exclusiv pentru serbări, s'ar fi turburat somnul elevelor internate într'altă aripă a liceului... ? Părinți... nenoriciți și inconștienți părinți!...

Și s'a văzut atunci un spectacol dureros: fete cu costumele serbării, cu cadre, și cu covoare de împodobit pereții urmând servitorii cu scaunele, toate cu intristarea în ochi, cu amărăciunea în suflet, bătând la ușa unui local particular să-și dea serbarea în care și-au pus mândria lor, serbare pe care, ca pe orice eveniment școlar al lor o vor purta-o în amintire cu toate petele de umbră ce le-au adăugit răutatea patema omenească, unui succes frumos.

Căci serbarea a avut un splendid succes. Deși îndată după serbători, când pungele sunt sleite în sărăcuțul nostru oraș, s'a atins maximum de încăsări ce l-a putut da o serbare de asemenea fel, în orașul Soroca anume 50000 lei brutto.

Direcțiunea și inimosul comitet de doamne cari au ostent pentru serbare, au dece să fie complect mulțumite. Parcă publicul, înțelegând, le-a dat anume o splendidă satisfacție. O merită pe deplin. Și pot fi răzbunați și acei a căror simț al binelui a fost păimuit de brutală reartate.

Nu putem însă să ne oprim să constatăm:

La toate ocaziunile declamăm necesitatea culturii, a sentimentelor de patriotism, solidaritate desinteresare în jurul marilor interese naționale, etc. etc., Și iată împrejurări comune neînsemnate în aparență, în care iese în evidență o uriciune morală bizantină: intringă, „lucrătură” lașă dintre culise, urzeală de răutăți diabolice cari nu cunoaște nici cuviință, nici respectul lucrurilor sau a scopurilor, ca una ce e oarbă, salbatică și fără frâul stăpânirii de sine a ponderii morale.

Vai... Știm că știința e nepulincioasă a transforma anumite suflete..., dar atunci să film măcar sinceri și să nu mai mințim prin vorbe și atitudini.

E mai corect, e mai cinstit!

INFORMAȚII

Serbarea școlară a Liceului de fete „Domnița Ruxandra“

În sala clubului sportiv, liceul de fete a isbit în împotriva tuturor piedicilor, să dea o foarte reușită serbare. Pentru cei cari știu că liceul de fete are sală de spectacole proprie, trebuie să se spună că, datorită unor uneltiri și intervenții ascunse, s'a întezis balul cu serbarea școlară la liceu. Aceasta în vremea celor mai intensă sfortări ale ministerului pentru răspândirea culturii.

Direcțiunea și comitetul inițiator, a învins însă obtsacolele. Serbarea se consideră reușită sub ambele raporturi: moral și material, lumea a venit în mare număr, deși timpul ales era cel mai puțin favorabil, prin această a voit să se sprijine și școala dar și actuala direcțiune, pe nedrept lovită de niște interesați, cari au pus la cale cele mai odioase și nedrepte înscenări.

Programul l-a format două monoloage și o comedie. Cucoana Chivița în voiaj, Paraponistul și Millo director, dansuri naționale precum: mureșanca și oteleșanca apoi straine vechi, splendid costumate ca Gavota și Minuete și în fine foarte frumoase exerciții gimnastice.

Piese de teatru biciuitoare de moravuri, încă actuale, au fost la locul lor azi, când persistă tendința către parvenire politică și funcționarism ca și pe vremea lui V. Alexandri. Fetele au jucat cu îndresneală și multă pricepere.

Tombola a fost neîntrecută calității și cantității. Fără să se recurgă la obicinuita colectă care îndispune publicul, au fost numere de foarte mare preț făcute de fete, dela încușionarea de obiecte, din spese proprii, de peste 3000 lei Bufetul bine asortat și servit de d-ne din elita Soroceană iar balul animat și însuflețit. A domnit tot timpul o atmosferă intimă, familiară.

Incasările brute, au atins suma de 50000 lei, maximum de rețetă atins la Soroca până acum, și să se noteze că, biletele n'au fost forțat distribuite prin ad-ție, cum se obicinuește pe alocurea.

Persoanele cari au dat mână de ajutor sunt:

La bufet d-nele: Coșciug, dr Budde, Rebeja, Melniciuc

Clucearov, d-ra Orlandei, Maschievici, Gherselman, Gâscă, Soltuz, Boiarovschi, Munteanu și Ratibör. Apoi la băuturi d-nii Tinica, Sacară Chițanși Butman.

La tombolă d-nele Iroftii, Șălaru, Cicherschi, Zaită, Calistru, Ruținski, Constantinescu și d-nii Iroftii, Zaită și Ioginescu.

La control d-nii Loghinescu

La casă d-na Smolinsch și d-ra Grăjdeanu.

Director de scenă d-l Gh Gâscă

Spre aceste persoane de bine, cari s'au grupat în jurul înimosei directoare a liceului de fete, are a se îndrepta recunoștința fetelor bolnave și sarmene ajutate la boală sau sculte de taxă, din frumosul fond realizat de serbare

Spectator

Necrolog

(Moartea Protoiereului IOAN STOIANOV)

În ziua de 5 Aprilie a. c. s'a stins din viață Protoiereul Ioan Stoianov, fost profesor de Religie la Liceul de fete din localitate. Răposatul acum al doilea an era scos la pensie și se stabilise la Soroca, unde avea casa sa pentru bătrânețe. Născut la 9 Octombrie 1852 în satul Râșcani din jud. Bălți, pe atunci lași, între cei mai buni și exemplari elevi trece cursul școlii spirituale din Edineți, jud. Hotin, și apoi cu titlul de student, termină și seminarul teologic din Chișinău. La 1 Septembrie 1876 se face preot și de preot și după ce stătu un timp, foarte scurt, la parohia satească din Ghioclu - Nou, jud. Bălți și Cotiugenii-Mari jud. Soroca, la 1900 devine paroh al Catedralei Soroca și profesor de religie, deocamdată la școala medie de aici și apoi și la liceul de fete, astfel lucrând aproape 25 de ani ca profesor de religie în localitate. Munca lui a fost binecuvântată și de toată lumea lăudată, preotul Ioan Stoianov fiind o persoană de o mare conștiințozitate, foarte disciplinat și suitor al bisericii și școlii. Ca coleg a fost întotdeauna binevoitor și a știut să țină cu lumea cele mai cordiale legături. De aceea îi dorim și pe cealaltă lume să treacă în sferile cele mai înalte și senine.

I. Loghinescu

† C. Sandu-Aldea

În luna Martie acest an, s'a dus dintre noi în lumea celor dreupți, scriitorul și profesorul Sandu Aldea. Ca profesor este cunoscut de puțini, ca scriitor însă este bine cunoscut și apreciat de toți. Înainte de-a vorbi ceva de opera lui literară ași vrea ca în câteva cuvinte să evoc portretul lui așa cum l-am cunoscut acum doi ani, într'una din lungile sale excursii pe Bărăgan— și ceva din activitatea desfășurată ca profesor.

Era în vacanța mare. Mergeam spre casa părintească, într'o comună din județul Ialomița, așezată pe malul râului cu acelaș nume. Într'un sat, nu tocmai departe de al nostru, am poposit pentru câțava vreme și acolo ni-a fost recomandat scriitorul și profesorul Sandu-Aldea. Mi citisem lucrările literare. Pe drumul Bărăganului, Două naamuri, în urma plugului, Pe mărăgineanca, Drum și popas,—încă de pe când eram copil și mi plăceau mai ales pentrucă era vorba adeseori despre locuri de pe Bărăgan pe care le cunoșteam. Deaceea l-am privit cu atenție și figura lui mi s'a întipărit în minte. Un om voinic ca statură, în vârstă, cu ochii bănzi și expresivi, rotund la față, cu fruntea lată și părul sur, tăiat mărunt, cu mustățile și barba mică și ascuțită, încărnuțite de vreme. Din toată figura lui se desprindea un aer de bunătate, modestie și delicateță cum n'am văzut la altul.

Spunea că iubește cu pasiune natura și mai ales Bărăganul cu frumusețea și bogăția lui. Unul dintre însoțitori, fost elev la Școala Superioară de Agricultură dela Herăstrău, mi-a spus atunci că Sandu Aldea nu este numai un bun literat și agronom dar și un admirabil profesor de Agronomie, iubit de elevi și respectat de ceilalți colegi. Are și lucrări științifice de valoare dintre care remarcăm: „Scrisori către plugari” și Selecțiunea metodică a cerealelor. A fost și director al Școlii Superioare dela Herăstrău și membru corespondent al Academiei Române. În literatură s'a distins ca un scriitor de marcă cu un stil bogat, cu admirabile descrieri de natură, arătând adeseori simpatia pentru țărani și boerul român-Boerul Măcreș și atrăgând atenția asupra pericolului străiniilor—greul Livaris și alții pentru bogăția națională. Moartea lui ne întristează pe toți cei ce-i-am citit

lucrările dar-mai ales pe cei ce l-au cunoscut. Hărnicia blândetea și modestia lui pot servi oricând ca model.

Fie-i țărâna ușoară și amintirea veșnică !

Gh. Stănescu

Cinematograful Ateneului Popular Soroca în anul 1927

Dacă aruncăm o scurtă privire în trecut, vom observa că în anul 1927 Ateneul Popular s'a silit să aducă filme de o mai mare valoare artistică comparativ cu anii 1925 și 1926.

Intre marile producții rulate la Cinematograful nostru 1—3 Ianuarie „Fantoma dela Opera” cu Lon Chaney, grandioasă inscenare, considerată drept cea mai bună producție Cinematografică Americană.

7—10 Ianuarie „Madona Străzilor” cu Viola Dana și Monte Blue.

14—17 Ianuarie „Salambo” cu Rola Norman și Jeanne de Balzac.

1—4 Februarie „Romola” gigantică inscenare a epócei renașterii italiene cu surorile Lillian și Dorothy Gich.

15—19 Februarie „Acela care primește palme” dupa romanul lui Leonida Andreev, cu Lon Chaney, Norma Sohă-raer și John Gilbert.

25—27 Februarie Amuzanta comedie a lui Alfred Picart „Kiki”, în care simpatica Norma Tolmadge alături de Ronald Colman ne-a dat o Kiki pină viață și umor. Cu părere de rău trebuie să notăm că la acest film Ateneul a avut o pagubă simțitoare, deși a fost foarte bine primit de public.

17—20 Martie „Tarina” cu Pola Negri și Adolphe Menjou a fost rău primită de public cu toate că antecedentele interpreților au ridicat-o la rangul de mare producție.

1—4 Aprilie „Tânărul Medardus” cu Contesa Esterhazi și simpaticul Mihail Varcony în rolul lui Napoleon I

16—20 Aprilie „Gosta Berling” după romanul Selma Lagerlof, producție suedeză.

25—25 Aprilie „Madame Sans-Gené” cu Gloria Swanson

26—27 Aprilie „Torrentul” grandioasă inscenare după ro-

manul marelui scriitor Blasco Ibanez cu Ricardo Cortez și Greta Garbo în rolurile principale.

28-30 Aprilie „Capitan Blood” film istoric din timpurile sclăviilor cu renumitul artist englez W. Kerrigan.

1 Mai „Fotoliu 47” o comedie foarte amuzantă interpretată de Dolly Davis.

3-8 Mai „Mizerabilii” grandioasă inscenare a lui Henry Fescourt după romanul nemuritorului scriitor Victor Hugo, considerată drept cea mai bună producție cinematografică franceză.

Interpreții principali Gabrio, Sandra Milovanoff, Toulont și alții.

21-22 Mai „Monsieur Beaucaire” cu regretatul Rudolph Valentino.

18-20 Mai „Văduva Veselă” după nemuritoarea operetă a lui Franz Lehar cu Mae Muray și John J. Ibert. Acest film a fost bine primit de public, dar fiind jucat Miercuri și Joi n'a avut succes material.

5-6 Iunie „Jolanda” superbă dramă din istoria Franței cu Marion Davies în rolul principal.

9-10 Iunie „Flacăra tinereții” cu Elenor Boardman care în ultimul timp a devenit simpatia publicului de pretutindeni.

11-13 Iunie „Hoțul din Bagdad” grandioasă inscenare din poveștile „1001 nopți” cu Douglas Fayrbanks.

16-17 Iunie „Nitchivo” producție nouă franceză cu Charles Vanel, Suzi Vornon, Lillian Call Davis etc

18-19 „Puterea și frumusețea” Un film modern asupra educației sportive și frumuseții corporale.

28-29 Iunie „Năpasta destrăbălării” o drama din viața ușuratică a artiștilor din cartierul Latin al Parisului. În rolurile principale Alice Joyce și Percy Marmont

Afară de acestea filme Ateneul a mai adus o serie de filme instructive și istorice pentru tineretul școlar:

„Amundsen la Polul de Nord”

„I. N. R. I.” (Viața lui Isus Hristos)

„Căderea Troiei” etc.

Ateneul, în conformitate cu art. 48 din regulamentul privitor la funcționarea Cinematografelor în România prin care îl obligă a da cel puțin un matineu școlar săptămânal ar fi dorit să mărească numărul filmelor pentru matinee școlare, dar

adesea elevilor nu s'a aprobat frecventarea matineelor, măcar că în prima jumătate a anului 1927 din filmele rulate chiar și pentru public numai unul a avut mențiunea expresă a Ministerului că nu e aprobat pentru elevi („Camarazii de școală”).

Din punct de vedere material prima jumătate a anului 1927 n'a fost îmbucurătoare pentru Ateneu și încheind rândurile de față nu pot de cât să-mi exprim speranțele în mai bine. Cu munca asiduă cinslită și cu perseverență nădăjduim că în a doua jumătate a anului 1927 Cinematograful nostru va deschide orizonturi mult mai atrăgătoare și mai întinse pentru publicul Sorocen.

P. Bacalâm

COPIE

R O M A N I A
GREFA TRIBUNALULULUI JUDEȚULUI SOROCA
E x t r a c t

1927 luna Iulie în 26 zile

Se publică spre cunoștință generală că prin sentința civilă No. 424 din 23 Iunie 1927 a Tribunalului Soroca s'a recunoscut calitatea de persoană juridică Cassei de Credit a cercului Corpului Didactic din orașul Soroca și s'a transcris în registrul persoanelor juridice pe județul Soroca sub No. 1/1927.

Pentru care s'a format prezentul extract spre a se publica la Buletinul Oficial al Basarabiei din Chișinău și la Revista „Solidaritatea” din Soroca.

(L. S.) Grefier, (ss) N. Iuliu

Pentru d-nii membri ai Asociației

Potrivit hotărârilor Adunării G-le din acest an, Comitetul roagă pe colegii dela țară să colaboreze într-o măsură cât se poate de mare la revista Asociației.

În acest scop, din luna Septembrie, revista va cuprinde pe lângă rubricile de până acum și următoarele :

a) **Gospodăria școlară** (aici se vor publica toate chestuni-
le pendinte de gospodăria școlii și construcțiuni noi, deci
activitatea Comitetelor școlare satești comunale și a celor
de construcție unde ele funcționează). Pentru această rubri-
că sunt rugați a trimite material d-nii directori și aiți învăță-
tori

b) **Cercuri și centre Culturale** (aici se vor publica pe scurt
dările de seamă a ședințelor cercurilor. Colaborează d-nii
președinți și secretari ai Cercurilor și aiți)

Când toți coegii se vor osteni să colaboreze la organul
nostru de presă, în limita puterilor și a timpului disponibil,
acesta va lua un aspect mai bogat și va fi întotdeauna og-
linda fidelă a școlii din județul nostru, sub toate raporturile

O asociație profesională devine cu atât mai puternică și
se impune în societate cu atât mai mult, cu cât grija și in-
teresul pentru ea a membrilor ei, uniți prin solidaritate și
desbrăcați de patemi, se manifestă tot mai mult, din zi în zi.

Să lucrăm dar cu toți pentru binele și propășirea orga-
nizației noastre profesionale, pentru ca prin muncă și solida-
ritate să ne putem apropia cât mai mult de scopurile ce le
urmărim pria ea.

Correspondența se va trimite pe adresa : D I C-tin Brin,
str. Principesa Elisabeta 26 Soroca.

Comitetul

B a n c a r e .

Se aduce la cunoștința celor interesați că Banca „Pro-
gresul” a Corpului Didactic Primar din jud. Soroca ființează
legalmente, în urma sentinței dată de Tribunalul Soroca, prin
care se recunoaște ca persoană juridică

Consiliul de administrație a Băncii este pe cale de-a
indeplini formele de ridicare a depunerilor membrilor aflate
pe seama Revizoratului nostru și într'un timp apropiat va pu-
tea începe operațiunile statutare.

În alt număr vom publica sentința Tribunalului dată des-
pre Bancă și alte informațiuni asupra funcționării ei. Comi-
tetul Asociației, având în vedere criza monetară prin care
treceam, îndeamnă pe d-nii învățători să se înscrie cu toții
ca membri la Banca lor care le va aduce foarte mare folos
Până în prezent sunt înscriși aproape 500 membri. Doritorii

de a se înscrie ca membri la Bancă vor adresa Revizoratu-
lui o declarație că doresc a li se reține cotizații pentru
Bancă.

Comitetul

* *

Comitetul Revistei roagă pe domnii membri ai Asociației
cari nu primesc Revista să facă aceasta cunoscut, pentru a
li se putea trimite. Red.

* *

Poșta Redacției : Articolele ce ni s'au trimis și nu s'au
publicat, urmează a se publica în întregime sau rezumatul lor,
în alt număr al Revistei. Red.

TIPOGRAFIA P. LITVAC
Soroca si Regina Maria 17

D-lui Scemer Rimoldo
Scoala Anatoarea
Oficiul Vertingeni
Soroca

Titlu *Solidaritatea*

Subiect *Reviste pedagogice din Basarabia;
Corp didactic;
Învățământ școlar - Basarabia;
Pedagogie - Basarabia;
Educație;
Literatura română*

Descriere *"Solidaritatea" (1923-1940; 1942-1944). Buletin al Asociației Invatatorilor, sectia judetului Soroca. Apare lunar din 14 ianuarie 1923 pina in 1940. Din februarie 1923 apare cu subtitlu "Organ al Asociatiei Invatatorilor din judetul Soroca", iar din 1932 apare cu subtitlu "Organul Asociatiei Corpului Didactic din judetul Soroca". Este unica publicatie pedagogica care isi reia aparitia in anii razboiului, editindu-se lunar din 1942 pina in 1944. Revista acorda o mare atentie prestigiului invatatorului in scoala si societate, precum si obligativitatii invatamintului, programelor scolare si perfectionarii lor continue. Acest numar este complet, poate fi consultat fizic.*

Editor *Biblioteca Națională a Republicii Moldova*

Contribuitor *Gasca, G. (fond.);
Secara, Vasile (red.);
Iov, Dumitru (red.)*

Data *2009*

Tip *Text/Periodice vechi*

Format *text/xml;
image/tiff*

Sursă *Solidaritatea: Organul Asociatiei Corpului Didactic din judetul Soroca.- Soroca: Tipografia "P. Litvac", 1927.- An. 4, Nr.4-5.- Mai. - Iun.- 50 p.*

Limbă *ro*

Acopearire *Sec.20;
Basarabia*

Drep- *Document cu acces liber*
turi